

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

o.Pol.

DIABETES

De Sockersjukas Tidskrift • Nummer 1 1959 • Pris 1: 25

**Sackarinfritt
sötningsmedel för
alla som måste
undvika socker**

Syntetiskt sötningsmedel, som framför allt är indicerat vid diabetes och adipositas. Det rekommenderas sådana patienter, hos vilka man önskar inskränka kaloritillförseln och minska kolhydratomsättningen. Följaktligen är Assugrin särskilt lämpligt som sötningsmedel även vid avmagringskuror.

Absolut oskadligt och förorsakar varken matsmältningsbesvär eller andra obehag.

Tål kokning, gräddning och nedfrysning och kan därför användas vid tillredning av alla slags maträtter och drycker — även safter.

Ger ingen bismak, varför maträtter sötade med Assugrin gärna ätes även av dietpatienternas anhöriga. Husmodern slipper därför besväret att tillreda specialrätter.

Praktisk fickförpackning med 50 tabletter Kr. 1.65

Glas	» 500	»	» 12.40
	» 1000	»	» 22.50

Försäljes på apotek och i färghandel.

(Riktpriser)

AKTIENGESELLSCHAFT »HERMES», ZÜRICH
Repr. i Sverige: CIBA PRODUKTER AB, STOCKHOLM

Ansvarig utgivare:
Nancy Eriksson

Redaktion och expedition:
Majorsgatan 10
Stockholm Ö
Telefon 61 39 49
Postgiro 50 07 75

Annonsavdelning:
Manhemsvägen 7
Sollentuna
Telefon 35 42 18, Stockholm

Redaktionskommitté:
Gunnar Engleson
Nancy Eriksson
Gunnel Rathsmann

Medicinska medarbetare:
Docent, med. dr Gunnar Engleson
Allhelgona Kyrkogata 10, Lund
Överläkare, med. dr Alb. Grönberg
Brättevägen 4, Vänersborg

Prenumerationspris:
7:— kr. pr år
Utkommer i månaderna
februari, april, juni, augusti,
oktober och december

Tryck:
Lindgrens Tryckeri, Katrineholm

Svenska Diabetesförbundet:
Majorsgatan 10
Telefon 61 39 49
Stockholm Ö
Kontrollgirokonto 90 09 01

Ordförande:
Riksdagsledamoten
Fru Nancy Eriksson
Roslagsgatan 11, Stockholm Va
Telefon 32 02 32

Kassaförvaltare:
Revisor Alexis Åsbrink
Abrahamsbergsvägen 19, Bromma
Telefon 26 40 24, Stockholm

Omslagsbilden:

Ännu är det vinter och bistert, men
vänta bara. Det blir väl vår igen.

DIABETES

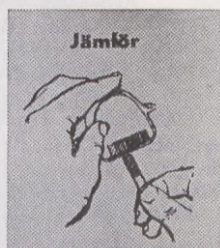
Organ för Svenska Diabetesförbundet
Nummer 1, februari 1959, årgång 9

Innehåll

Forskning, Nancy Eriksson ..	3
Skolbarn och sockersjuka	5
Personlig hygien förebygger ohälsa, dr Per Strömbeck ..	9
Personalbristen inom hälso- och sjukvården måste hävas, generaldir. Richard Sterner	15
Kvacksalveri och diabetes ...	17
Allt större krav på hälsokon- troll	18
Från våra föreningar	22
Adresser till Svenska Diabetes- förbundets lokalavdelningar	30

TES-TAPE

Urinsocker
test
på 60 sekunder

Lilly

Riv av en bit Tes-Tape, doppa remsan i provet, vänta 60 sekunder, jämför med kassetten färgskala. Anger färgen $1/2\%$ eller mera, vänta ytterligare 60 sekunder för slutgiltig jämförelse. Inga provrör, ingen uppvärmning, inga reagenser — provet är klart.

Tes-Tape är ett indikatorpapper, som i en skala från ljusgult över grönt till mörkblått anger glykoshalten i urin. Färgreaktionen bygger på ett enzymssystem, som reagerar specifikt för glykos.

Tes-Tapekassetten innehåller ca 4 m remsa och kostar Kr 11.50* (riktpris). Kostnaden per prov bestäms alltså av den använda remsans längd.

Tes-Tape finns på apotek och i vissa sjukvårdsaffärer.

OBS! Nu med svensk bruksanvisning på plastkassetten.

* Fr. o. m. 1 jan. 1959 kr 10.60 (riktpris)

ELI LILLY AND COMPANY, U. S. A.

Generaldistributör

APOTEKSVARUCENTRALEN VITRUM AB

STOCKHOLM 12

Forskning

Förbundets stiftelse för forskning har fått mottaga några stora gåvor och många små. Störst var fru Ingrid Landbergs storartade testamentsgåva, från vilken hittills utgått 60.000 kr. och ytterligare troligen uppemot 40.000 kr. kan väntas. Blindskolan i Växjö blev ihågkommen med lika mycket. Fru Landberg från Hedemora var själv diabetiker och förlorade sin syn. Hon gick bort utan att efterlämna några barn, mannen hade avlidit tidigare. Forskningsbiten blev hon efter att en kväll ha träffat eld-själens i vårt förbund Karl-Erik Bergström från Karlskoga. Det blev timmars resonemang på ett litet kafé. Nu är båda borta men har var på sitt sätt lämnat sitt stöd åt Diabetesförbundet. Efter ett långt sparsamt liv bland annat som portvakt lämnade en annan änkefru Augusta Ramström 8.000 kr. av sin kvarlåtenskap till forskning. Hon bodde på Hem för gamla i Oskars församling i Stockholm. Ann-Marie Faxé skickade en tusenlapp från sitt sjukläger nere i Småland. Överskott från lotterier, försäljningar och insamlingar har gett tusenlappar och hundralappar.

När nyligen en förbundsstyrelseledamot Martin Lindström i Skellefteå gick bort sände vänner till honom in 500 kr., och hans hustru skänkte samma summa. Varje sammanträde rapporteras nya bevis på intresse för forskningen.

Det är maktpåliggande för styrelsen att fördela pengarna. Läkarrådet bedömer ansökningshandlingarna, som åtföljes av noggranna redogörelser för vad undersökningarna avser. Det forskas nu på ett mycket vitt fält inom diabetesområdet, både i Sverige och i världen för övrigt. Till förbundets nu utlysta 75.000 kr. har 15 ansökningar inkommit med begäran om sammanlagt 178.000 kr. Planerna för undersökningar rör bl. a. kärlförändringar och andra komplikationer vid diabetes, barndiabetes och diabetesreaktioner vid havandeskap, vidare funktionen hos insulaceller, njurar och magsaftkörtlar vid diabetes. Kunde nya rön leda till att diabetes ströks från de kroniska sjukdomarnas lista, då hade den lilla slanten och den stora gåvan räntat sig väl.

Waverly Eriksson

*Ni gör det så
lätt själv med*
CLINITEST
och **ACETEST**

Snabbt, enkelt och tillförlitligt kan Ni själv kontrollera urinen på socker och syra. Med Clinitest och Acetest är det så här enkelt:

CLINITEST för socker i urin:

En Clinitest-reagett läggs i ett provrör innehållande 5 droppar urin och 10 droppar vatten. Genom att efter 15 sekunder jämföra färgen i provröret med Clinitest-färgskalan får Ni reda på sockerhalten.

ACETEST för syra i urin.

Placera en droppe urin på en Acetest-reagett. Jämför efter 30 sekunder den uppkomna färgen med Acetestfärgskalan.

FÖRPACKNINGAR:

Clinitest-etui (glas à 36 reagerter,
provrör och pipett)

Clinitest, glas à 36 reagerter

Clinitest, glas à 100 reagerter

Acetest, glas à 100 reagerter

Clinitest och Acetest finns på alla apotek.

AMES COMPANY (LONDON) LTD

Varje morgon innan Timo Lanbacka går till skolan måste hans moder ge honom en insulinspruta. Foto Tewe-Bild

Råd och anvisningar angående skolbarn och skolungdom med sockersjuka: Till skolornas bruk utarbetade av Svenska Diabetesförbundets läkarråd

Skolbarn och sockersjuka

Sockersjuka — diabetes mellitus — är en kronisk ämnesomsättningsrubbing, som förekommer i alla åldrar. Även om sjukdomen oftast uppträder hos vuxna i åldrarna omkring 50—55 år, är den dock ingalunda sällsynt hos barn och ungdom. Härtill kommer att medan sjukdomen hos äldre individer ofta kan vara ganska lindrig och godartad, den i yngre åldrar praktiskt taget alltid innebär en mycket allvarlig rubbing, som utan behandling kan medföra en dödlig utgång. Å andra sidan är det för närvarande möjligt att med en noggrant genomförd behandling med diet och insulin och en kontinuerlig övervakning och kontroll av läkare häva sjukdomssymtomen och i de flesta fall möjliggöra en normal livsföring utan invaliditet.

Antalet diabetiker i vårt land är icke i detalj känt, men man har approximativt kunnat beräkna att de uppgå till omkring 60.000. Av dessa torde c:a 5.000—6.000 tillhöra de skolpliktiga åldrarna under 20 års ålder.

Symptom

Sjukdomens orsaker äro icke helt klarlagda, men den viktigaste faktorn torde vara ett ärftligt anlag, som innebär en medfödd svaghet i den mekanism, som reglerar kolhydratomsättningen. Ofta debuterar en diabetesjukdom i anslutning till någon infektionssjukdom, t. ex. en infektion i luftvägarna, scharlakansfeber, mässling, osv. Även om sjukdomen kan begynna när som helst under uppväxtåldern, är den vanligaste insjukningsåldern åren närmast före

puberteten, 10—14 år. De viktigaste symtomen är törst, ökade urinmängder, trötthet och avmagring.

Om sjukdomen ej kommer under behandling, anhopas i kroppen giftiga nedbrytningsprodukter, s. k. syror. Härvid uppträder efter hand alarmerande symptom, med aptitlöshet, kräkningar, excessiv trötthet, dåsighet och slutligen medvetslöshet (s. k. diabetescoma). I en del fall är förloppet långsamt och smygande, varvid sjukdomen ofta upptäcks av en tillfällighet, t. ex. vid en rutinundersökning i skolan, i andra fall dröjer det kanske blott några få dagar innan patienten kommit in i ovannämnda livshotande svaghetstillstånd. *Det är därför av den största vikt att varje fall, i vilket misstanke på diabetes föreligger, utan dröjsmål kommer till sakkunnig undersökning och behandling.*

Behandling

Behandlingen av diabetes omfattar i stort sett tre moment:

1. Insulin
2. Dietisk behandling
3. Reglerad livsföring

Ett gott behandlingsresultat förutsätter en harmonisk balans mellan dessa tre moment och fordrar en fortlöpande läkarkontroll. *Behandlingens mål* är att häva alla sjukdomssymtom, motverka uppkomsten av syraförgiftning samt hålla blod- och urinsocker inom så nära normala gränser som möjligt. Under god sjukdomskontroll uppvisar sockersjuka barn knap-

past några yttre sjukdomstecken och kan därför för den icke initerade knappast skiljas från normala jämnåriga barn. De bör i skolan icke heller placeras i någon särställning i förhållande till sina kamrater utan kunna med få undantag leva ett i stort sett normalt liv.

Insulin kan endast ges i form av injektioner. Med de insulinpreparat som för närvarande står till buds är för de flesta diabetiska barn en injektion per dygn tillräcklig. Barnen taga då sin spruta på morgonen innan de gå till skolan. I en del fall, kan emellertid fordras ytterligare en insulininjektion på eftermiddagen före middagsmålet.

Kostbehandlingen får icke vara s. k. fri kost. Allt snask och sötaker, samt rent socker är förbjudet. Likaså äro sött bröd, söta efterrätter och starkt sockerrika maträtter direkt olämpliga. Kosten bör eljest vara av sådant slag, som förekommer i en svensk s. k. normalkost, dock med det undantaget att de ingående ingredienserna, särskilt gäller detta kolhydrathaltiga födoämnen, äro begränsade till vissa tillåtna mängder. I detta avseende föreligger olika behandlingsprinciper hos olika läkare, men all överkonsumtion eller s. k. lyxkonsumtion måste absolut förhindras. Då en del diabetiska kunna delta i skolbespisningen, är det angeläget att de personer som ha ansvaret för skolbespisningen övervaka att ovannämnda allmänna principer för dietbehandlingen iakttages vid fördelningen av portionerna till de sockersjuka eleverna.

En reglerad livsföring innebär regelbundna måltidsvanor, samt regelbundenhet beträffande friluftsliv, läsläsning, sömn etc. De diabetiska barnen kan och bör delta i gymnastik och idrott så som sina kamrater. Eftersom det ibland råder tveksamhet i detta avseende, må särskilt framhållas, att just kroppsrörelser ingår som ett viktigt moment i diabetesbehandlingen. Med hänsyn till risken för eventuella insulinkänningar (se nedan) bör dock klättring i lina, balansgång på hög höjd och liknande övningar undvikas.

I samband med barnens tillväxt måste ofta ändringar i behandlingen företagas, t. ex. ändring av insulindosen, ändrade kostföreskrifter osv. I allmänhet visar sig behovet av dylika ändringar däri att sjukdomssymtom på nytt uppträda, ökad törst, trötthet etc. Lärare som hos diabetiska elever iakttar sådana symtom bör därför vidtaga lämpliga åtgärder för att få den sjuke till förnyad läkarkontroll. Särskilt kan det vara viktigt att veta att sjukdomen lätt råkar ur balans i samband med akuta infektioner, förkylningssjukdomar, maginfluensa, osv., och att insulinbehovet då ofta är ökat.

Insulinkänningar

En komplikation som icke så sällan kan påkalla ett ingripande från lärarens sida utgör uppträdandet av s. k. *insulinkänningar*. Dessa uppkommer om den sjukas blodsockerhalt sjunker under det normala. De vanligaste orsakerna till ett dylikt för lågt blodsocker är:

1. En för kraftig insulineffekt,
2. Bristande tillförsel av föda, speciellt kolhydrater, såsom vid överhoppad måltid, vid för långt uppehåll mellan måltiderna eller vid av någon anledning nedsatt matlust.
3. För kraftig kroppsansträngning, t. ex. tävlingsidrott och liknande.
4. Starka psykiska upplevelser.

Mycket ofta föreligger en kombination av flera av dessa moment. Såsom ett icke ovanligt exempel kan nämnas kombination mellan en psykiskt upplevd motgång under någon av förmiddagslektionerna och en därpå följande gymnastiklektion med ansträngande övningar sista timmen före lunchrast.

De vanligaste symtomen vid en insulinkänning äro följande: matthet, blekhet, kallsvett, hjärtklappning, huvudvärk, hets hunger, oro, rastlöshet, svårighet att sitta stilla, bristande uppmärksamhet, dubbelseende med svårighet att se föremål skarpt, t. ex. på svarta tavlan osv. Psykiska förändringar i form av irritabilitet, snarstuckenhet, vredesutbrott, oförståeliga svar av typen »goddag yxskaft» eller över huvud taget ett egendomligt beteende, är ej så ovanligt. Insulinkänningar kan vara lätta, knappt igenkännbara med bara något enda av ovannämnda symtom, i andra fall svåra och påtagliga med en rik symptomflora.

Behandlingen av en insulinkänning består i att man genast tillför kolhydrat i någon form för att därmed höja det abnormt låga blodsockret. Snabbast verkan har tillförsel av vanligt socker eller druvsocker (glykos), som man där-

för bör ha lätt tillgängligt i klassrum, där diabetessjuka barn undervisas. Har man inte tillgång härtill försöker man tillföra någon annan kolhydratrik föda, helst i flytande form, t. ex. saft, mjölk, smörgås, vetebröd, kex, etc. Dylika åtgärder är i de allra flesta fall tillräckliga.

Om insulinkänningen är mycket kraftig, händer det att den sjuke plötsligt och snabbt blir medvetslös och får kramper. Vid en dylik s. k. *insulinchock* (insulincoma) bör skolsköterskan, resp. skolläkaren omedelbart tillkallas. Om detta ej strax låter sig göra bör barnet skyndsamt transporterats till närmaste sjukhus eller lasarett. Vid en dylik sjukhustransport bör alltid någon vuxen följa med till sjukhuset och till sjukhusläkaren

meddela sina iakttagelser, vilka kan ha stor betydelse för den fortsatta behandlingen. Genom att spruta ren druvsockerlösning direkt in i blodet kan man i dylika fall som regel väcka den sjuke inom loppet av några få minuter.

ETT SÖTNINGSMEDEL UTAN BISMAK:

SOCKATIN Tabletten

Liten, svensktillverkad tablett med stor verkan och till cirka halva priset av liknande utländska fabrikat på svenska marknaden.

Har Ni provat Sockatin-Strö till gröt eller bak?

SOCKATIN N, pris: 100 st. kr. 1:75; 1.000 st. 13:50; 2.000 st. 24:00

SOCKATIN pris: 100 st. kr. 1:55; 1.000 st. 11:50; 2.000 st. 20:50

SOCKATIN-STRÖ, pris pr burk 3:—

Deklaration

SOCKATIN N

Natriumcyclamat .. 51 mg

Cyclamatsyra 10 mg

Sackarin 7 mg

SOCKATIN

Calciumcyclamat .. 49 mg

Sackarin 4 mg

Finns SOCKATIN N, SOCKATIN eller SOCKATIN-STRÖ ej på Edert apotek sända vi gärna portofritt order på minimum 10:00 kr. eller däröver.

FERTIN

FARMACEVTISKA PREPARAT

Telefon 130 03 - Vitemöllegatan 7 H - MALMÖ

Doktor Per Strömbeck

**Personlig
hygien
förebygger
ohälsa**

Det är aldrig riktigt populärt att tala om hygien. För ett yngre auditorium förknippas hygien automatiskt med: Tvätta händerna! Och även äldre associerar namnet till något kanske mindre populärt från barnåren. Det finns ju rent av vuxna personer som stegrar sig när ordet hygien kommer på tal och börjar orda om att lapparna inte badar; någon påstår att det finns gamlingar som behållit friska tänder genom att de aldrig accepterat tandborsten etc.

Men hygien och då erkännerligen personlig hygien är inte bara renlighet och vad man förknippar därmed, utan ämnet hygien kan karakteriseras som vetenskapen om de faktorer i människans naturliga och konstlade omgivning, som har inflytande på vederbörandes allmänna hälsotillstånd. Och då har vi vidgat ämnet från person-

lig renlighet, handtvätt och bad till att också omfatta lämplig föda inte bara ur vitaminsynpunkt utan även till ställningstagandet tjock eller mager, faran av vanebildande gifter, — alkohol, tobak och varför inte också våga nämna ensidig kaffediet, vila och sömn, fritidens rätta användande, sunda nöjen och osunda, mentalhygien, motion och kroppsrorelse. Vi kan fortsätta uppräknningen med lämplig klädedräkt, adekvat till årstiden, och lämpliga skodon.

Hälsovård före Kristus

Jag vill minnas, att jag i min gamla lärobok i hygien läste om att man ur gamla papyrusblad från mokring 3000 år före Kristus fått belägg för att människan redan då sysslade med hälsovård. Det var för all del ingen vetenskaplig verksamhet i våra dagars mening som bedrevs då utan mera prästernas samlade kunskaper och uppfattningar. På så sätt utkristalliserades levnadsregler syftande till hälsans vårdande och bibehållande. Många av dessa regler är sedda med våra dagars ögon egendomliga, många direkt felaktiga. Men andra är förbluffande riktiga.

I Socialmedicinsk tidskrift (dec. 1957) har fil. dr Johan Wintzell en uppsats med titeln »Hygienisk folkuppfostran». Han skriver där bl. a.: »Det finns truismer som aldrig blir banala, som inte kan upprepas för ofta. Dit hör satsen om hälsans omätliga betydelse för den enskilde såväl som för samhället och att det är bättre att förebygga än att försöka bota».

Han skriver också: »Visst framhålles det ibland att det är bättre att inte alls bli sjuk än att få även den allra bästa kostnadsfria behandling. Från olika håll sändes då och då ut upplysningar, påpekanden och propaganda i speciella fall. Men det förefaller som om det i stor utsträckning såddes på hälleberget — där det överhuvudtaget når fram till dem som avses. Allmänheten förstår inte allt, som säges i föredrag, i broschyrer, tidsningsartiklar etc., saknar förutsättningar för att förstå, läser kanske, lyssnar förstrött, en och annan blir kanske uppryckt för tillfället — men inte mera.»

Som jag ser Folksams hälsoår skall det vara en väckarklocka som får en stor allmänhet att vakna upp, inte genom en hård irriterande, obarmhärtig metallisk klang utan spelande en mjuk, lätt repeterbar melodi, som liksom en odödlig schlager håller sig fast i minnet.

Det skulle naturligtvis föra allt för långt om jag ens här försökte beröra alla de olika tidigare uppräknade faktorerna, som jag vill förknippa med begreppet personlig hygien. Jag får därför nöja mig med att något beröra några.

Tvätta händerna!

Och jag börjar då med den personliga renligheten i bara den enkla och lättfattliga form som kallas »Tvätta händerna». I Röda korsets regi arrangerades häromåret hälsokampanj med folders, streamers, affischer och annat reklammaterial. Populärast blev den lilla röda klisterlappen med vattenstrålen och händerna under den och den lilla enkla — tycker man —

uppmaningen »Tvätta händerna». En väl genomförd handtvätt är en väsentlig del av den personliga smittprofylaxen. Vi hade under hösten 1957 ett par perioder av vad man kan kalla övre luftvägs-epidemier, snuvor och Halsfluss och liknande åkommor. En spridningsmekanism, som är mycket vanlig, är via händerna. Förresten kan man väl i det här sammanhanget fråga, varför ska folk envisas med handskakningar t. o. m. när dom är förkylda? Vilka risker den handburna smittspridningen har under tider av epidemiska mag- och tarmsjukdomar behöver väl knappast accentueras. Medicinalstyrelsens hygienkommitté, som huvudsakligen sysslat med livsmedelshygien och som är sammansatt av representanter för medicinalstyrelsen, Röda korset, Folkhälsoinstitutet, KF, Slakteriförbundet, Livsmedelsarbetar- och Handelsarbetarförbunden m. fl., gav häromåret ut en liten broschyr »Det händer med händer» ur vilken jag citerar: »Personlig hygien är det bästa skyddet. Tvätta noga händerna med tvål och vatten efter varje besök på toaletten och borsta naglarna med nagelborste. Under epidemitid bör du även använda lämplig desinfektionsvätska. Torka händerna med en handduk eller ännu bättre med pappershandduk. Handtvätt bör därjämte alltid ske innan du börjar arbetet, efter besök utanför livsmedelslokalen samt då och då under arbetets gång. Hälsa aldrig under arbetet genom att ta i hand! Undvik så vitt möjligt att beröra livsmedlen med händerna!»

Jag skulle gärna velat utveckla

tesen att »bad är hälsa» men tiden tillåter tyvärr inte det.

Dåliga näringsvanor i Sverige

En lämplig födoregim är av största betydelse. Man har brukat säga om oss svenskar att vi äter för att leva medan fransosen och italienaren lever för att äta, vilket ju är en viss skillnad. Som väl är förekommer i varje fall inte i någon större utsträckning någon absolut undernäring i vårt land men väl dåliga näringsvanor. Härigenom kan partiell undernäring uppkomma, som ger upphov till brist-sjukdomar och ohälsa. I allmänhet är väl svensken vitaminminded, men mången har nog fått vitaminbehovet om bakfoten — som man brukar säga — och tillför vitaminer i alltför stort överskott. Ur hälsosynpunkt lär det väl inte spela någon större roll men ur ekonomisk synpunkt är det att illa förvalta punden. Så vitt man vet ger nämligen inte överskott av vitaminer normalt någon förbättring av den allmänna hälsan. Men vad man vet är att överskott av kalorier ger försämring av det allmänna hälsotillståndet — man bli för tjock. Jag skall inte här ens försöka räkna upp alla de ökade risker man löper för att råka ut för sjukdomar om man väger för mycket. Jag skall bara erinra om att man t. o. m. har lättare att råka ut för trafikolycksfall. Om det beror på att den tjocke innebär för stor träffyta vill jag låta vara osagt.

Det finns ett enda sätt att gå ner i vikt och det är att minska konsumtionen av i främsta hand kaloririk föda, bröd, potatis, soc-

ker och choklad. Alla andra metoder är meningslösa. Under hälsoåret propageras för motion och kroppsrörelse som hälsobefrämjande faktorer men tro inte att man därigenom uppnår någon viktreduktion av betydelse. En amerikansk avmagringsexpert har räknat ut att en normal person skulle behöva klättra upp på toppen av Washington-monumentet (555 fot — cirka 188 meter) 48 gånger för att han skulle förbruka 4.320 kalorier och sålunda förlora ett ½ kg fett. Teoretiskt skulle Medel-Svensson behöva promenera 6 mil med en hastighet av 5 km i timmen för att förlora ett ½ kg fett. Den våldsamma kroppsrörelse, som skulle behövas för att ge en ordentlig viktreducering är så stor att ett sådant försök inte bara skulle innebära en betydligt ökad påfrestning på de redan överanstängda cirkulationsorganen hos en fet person.

Det finns en liten lustighet som säger: »Den bästa kroppsovningen för att gå ner i vikt är en snabb rörelse av huvudet från höger till vänster eller tvärtom när potatisen och såsen passerar». Och den är baserad på sunt resonemang.

»Dagen efter» trist och farlig

När vi talar om föda kommer man osökt in på ämnesområdet njutningsmedel — farliga gifter alkohol och tobak. Även om de senaste statistiska uppgifterna talar om minskad konsumtion av alkohol och förbättrad folknykterhet har vi ingen anledning att känna oss tillfredsställda. En god personlig hygien på den punkten

innebär total avhållsamhet. Under alla omständigheter är alkohol på arbetsplatsen ett oskick, som absolut inte bör tolereras utan på det kraftigaste måste bekämpas. Även om man helt skulle bortse från alkoholen skadeinverkan på den enskilde individen och på hans allmänna hälsa och från alla moraliska synpunkter innebär alkoholpåverkan även efter relativt små kvantiteter ökad risk för olycksfall på arbetsplatsen och i trafiken. Även »dagen efter» kan vara farlig. Den hastighet varmed alkoholen försvinner ur kroppen är ungefär 0,1 gram per kg och timme, vilket motsvarar 7 gram i timmen för en 70 kg person. Och denna hastighet låter sig endast obetydligt påverkas av yttre förhållanden. Den är alltså praktiskt taget densamma, vare sig personen i fråga rör sig, badar bastu, springer eller ligger i sängen och sover.

Låt inte hälsan gå upp i rök

I dag tvivlar väl ingen på att tobak och då i synnerhet cigarett-rökning är en cancerframkallande faktor. Tobakens förbränningsprodukter, nikotin, koloxid, pyridin m. fl., skadar organismen inte bara ur den synpunkten att cancer kan uppkomma utan på flera andra sätt. Det är svårt för att inte säga omöjligt att dra gränsen mellan bruk och missbruk och bruket blir lätt missbruk.

Vid en världskongress för befolkningsfrågor i Rom häromåret lade en fransk forskare fram resultat av sina undersökningar, som visade att missbruk av flera ämnen väsentligt ökade riskerna för

skadeverkningar. Han sade bl. a.: »Om en absolutistisk rökare har fem gånger större risk för kräfta i bukorganen än en absolutist och icke rökare och å andra sidan en alkoholist som icke är rökare har en likaledes fem gånger större risk, så har en alkoholist och rökare inte en — som man kanske skulle tro — tio gånger större risk utan risken är tjugofem gånger större».

Det finns sjukdomar som står noga beskrivna i medicinska läroböcker och populärmedicinska upplysningsverk men det finns också sjukdomar utan denna mera officiella prägel. Radiodoktorn sade för en tid sedan i ett svar till en frågande lyssnare att det tyvärr inte finns någon själens penicillin-spruta.

Hotfulla spöken...

Vi lever i en tid då de s. k. psykosomatiska sjukdomarna blir allt vanligare. Påfrestningar av olika slag, som kanadensaren Selye benämner stress, och tidsnöden, för vilken tyskarna Eick och Gauger lancerat benämningen angina temporis, är hotfulla spöken i vår tillvaro. Namnfloran kan ökas med benämningen jäkt, som tyvärr kan sättas som rubrik över en stor del av den s. k. civiliserade människans tillvaro. Vi jäktar till arbetet och från arbetet och i arbetet. Vi jäktar till fritid och under fritid och många gånger blir t. o. m. semestern ingen eftersträvad avkoppling utan jakt efter att uppleva så mycket som möjligt.

Vi behöver nu om någonsin en själens balans. Vi skulle behöva konsulenter och kuratorer i mentalhygien.

Jag brukar ibland försöka belysa en detalj av mentalhygien med att säga. Bli inte arg! Det lönar sig inte! Den enda du skadar är dig själv! Varje gång du blir arg slår du kanske inte en spik men i varje fall en nubb i din egen likkista.

Och så skall jag sluta med ett litet pressklipp, som jag ibland plockar fram. Det är en liten skämtbit, som har rubriken »Huvudsaken».

Dirigenten avbryter rasande repetitionen och ryter:

— Hörnu herr Gustafsson, ni spelar åt helsike falskt hela tiden.

Cellisten Gustafsson reser sig och yttrar filosofiskt:

— Mycket möjligt, men huvudsaken är ju ändå, att man har hälsan i behåll...!

Etablissements Gringoire

Är Frankrikes äldsta och största fabrik för tillverkning av Biscottes med och utan gluten (goda rostade glutenbröd pris 8 öre st.) samt Pain d'epices au Miel = Honungsbröd 10 öre st.

Biscottes au gluten rekommenderas av läkare för korpulenta och sockersjuka.

Levereras till sjukhus, vilohem, hotell och restauranger. Erhålles hos 1:sta klass livsmedelsaffärer från Ystad till Gällivare.

Engros från

Arvid Nordquist HAB, Sthlm
Nordiska Kompaniet, Sthlm
J. F. Broms & Son HAB

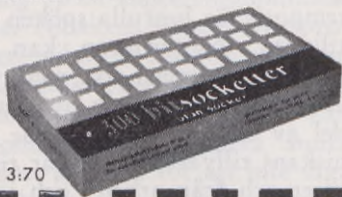
Norrländsgat. 15 Stockholm 7

Vill inte
Ni också
pröva *nya*
sötningemedlet
bitsocketter **utan socker**

Här får Ni möjlighet att pröva ett sötningemedel av ny typ, som absolut inte har någon bismak och som kan användas på många sätt i kosten — i drycker, till matlagning och till bakning. Bitsocketter innehåller natriumcyklammat och sackarinnatrium. Det höjer inte blodsockerhalten och innehåller inga kalorier. Bitsocketter tillverkas av AB Sunco, ett dotterföretag till läkemedelsfabriken Astra.

Sänd in kupongen så får Ni gratis en fickförpackning med 100 Bitsocketter samt receptblad

Fickförpackning à 100 st. riktpriis 2:25

Ekonomiförpackning à 300 st. riktpriis endast 3:70

Kupong

Till AB Sunco, Gårdavägen 9, Göteborg
v.g. sänd gratis en fickförpackning med 100 Bitsocketter

Namn

Adress

Postadress

Personalbristen inom hälso- och sjukvården måste hävas

De kostnader och förluster, som direkt och indirekt vållas av sjukdom och invaliditet, representerar ett värde, som enligt en av 19-mannakommittén för hälso- och sjukvård (den s. k. ÖHS-kommittén) framlagd mycket ofullständig uppskattning skulle utgöra 5 à 6 miljarder kronor. Det verkliga värdet är säkert ännu större.

I den anförda siffran kommer mindre än en tredjedel (1,7 miljarder) på hälso- och sjukvård. Det är en stor kostnadspost, även det. Och den visar stark benägenhet att öka. Före kriget utgjorde det allmännas kostnader för hälso- och sjukvård ungefär 1,5 procent av nationalprodukten — nu omkring 3 procent. Hälso- och sjukvården tar även relativt sett allt större plats i vårt växande nationalhushåll.

Och den utvecklingen måste fortsätta. Fortfarande förekommer nu i stor utsträckning att t. ex. mentalsjuka inte kan få den bot och bättring, som den medicinska vetenskapen annars skulle kunna ge — om det funnits tillräckligt med resurser. På många håll, allra mest på landsbygden och i småsamhällena, visar den öppna vården svår eftersläpning. Den före-

byggande vården behöver stärkas, så t. ex. för barn mellan spädbarns- och skolåldern. Äldringssjukvården behöver byggas ut, den omgivningshygieniska tillsynen förbättras, likaså arbetshälsovården etc. Och rehabiliteringen befinner sig ännu i sin linda.

Arbetsbortfall orsakar största förlusten

Det är inte bara hänsynen till mänskliga behov, som tvingar oss att driva på utvecklingen inom hälso- och sjukvård. I många fall har vi också ett rent ekonomiskt intresse att så göra. Ty allra minst två tredjedelar i den stora ekonomiska totalförlust, som nyss angavs, orsakas av det arbetsbortfall, som föranledes av sjukdom och invaliditet. Och där återigen kommer bland annat rehabiliteringen i blickfältet.

Ökade krav på hälso- och sjukvårdsinsatser innebär ökade krav på ekonomin. Men det är inte bara pengarna det gäller. Det måste framför allt finnas reala resurser. Det måste i första hand bli tillgång på utbildad personal för de ändamål det gäller.

Brist på läkare och socialvårdspersonal

Och det är där som vi möter den stora svårigheten. Vi har brist på läkare. Bortåt 500 läkartjänster står obesatta utan att det kunnat anskaffas någon vikarie med allmän behörighet att utöva läkaryrket. Det motsvarar 8 procent av läkarkårens hela numerär. Och trots att läkarantalet i Sverige fördubblats sedan slutet av 30-talet och läkarutbildningskapaciteten mer än fördubblats sedan 1946, är läkartätheten i Sverige fortfarande lägre än i något annat utvecklat land utom Finland. Och samtidigt gäller att vi i Sverige har den högsta levnadsstandarden i Europa, en väl utvecklad socialpolitik och en relativt hög folkupplysning — allt faktorer, som medverkar till att efterfrågan på läkarvård stiger i mycket snabb takt. Vi behöver därför göra mer än hittills för att stärka tillgången på läkare.

Vi har svår brist också på kuratorer och annan socialvårdspersonal. Likaså har vi svår brist på sjukgymnaster och på arbetsterapeuter. Dessa tre grupper är av stor betydelse bland annat just för rehabiliteringen. I fråga om sjukgymnaster har dock riksdagen 1958 beslutat om en välbehövlig förstärkning av utbildningskapaciteten. Men sannolikt behöver den förstärkningen göras ännu större. För att bättra tillgången på kuratorer och annan socialvårdspersonal behövs åtminstone en socialhögskola till. Vad gäller arbetsterapeuter krävs i första hand att det görs upp en plan för hur utbildningen skall ordnas och vilken ka-

pacitet den behöver ha. Och sen gäller det att sätta planen i verket.

Sköterskebrist eftersätter patientvården

På flera håll har vi brist även på sjuksköterskor. Det medverkar till att sjukavdelningar ofta får hållas stängda — samtidigt som vi har ont om vårdplatser och inga möjligheter att inom den framtid som kan överblickas »bygga ifatt» hela det vårdplatsbehov som icke är tillfredsställt. Det leder också till att läkarna inte alltid får all den avlastning i arbetet de behöver — och till att den dagliga patientvården inte överallt kan nå den önskvärda standarden.

Jo, det finns många svårigheter av sådana slag. Men jag har inte understrukt dessa svårigheter för att slå ned modet på dem som vill stärka och utveckla rehabiliteringen. Nej, min mening är i stället att tala om var det viktigaste hindret ligger, så att vi kan samla våra krafter för att undanröja det.

För en sak är klar: både för att få fart på utvecklingen inom rehabiliteringen och för att täcka alla angelägna behov inom hälso- och sjukvård är det nödvändigt med krafttag för att avhjälpa personalbristen.

Snart börjar de stora årskullarna från 40-talet på allvar komma ut på arbetsmarknaden. Det skulle vara ett oförlätligt slöseri med mänskliga tillgångar, om vi inte erbjöd denna ungdom tillräckliga utbildningsresurser på de områden där det råder brist. Vi kan inte ha bristen kvar — och samtidigt växande köer av ungdomar framför utbildningsanstaltens portar.

så tycker jag...

Kvacksalveri och Diabetes

Under denna rubrik skrev signaturen BN att det vid tredje internationella diabeteskongressen i Düsseldorf bland annat hade diskuterats frågan hur diabetikerna skola kunna skyddas från mindervärldiga eller skadliga »mediciner». Signaturen framhöll att »den allmänna meningen var att den effektivaste metoden var att gå fram genom lagstiftning. Denna inkräktar dock i viss mån på individens självbestämmanderätt. Upplýsningsverksamhet är av stor betydelse, men tyvärr verkar det som om vissa människor är helt oemottagliga för upplýsning och dessa råkar då lätt illa ut.

Av diskussionen framgick det tydligt hur viktigt det är för alla diabetiker att inte av bekvämlighetsskäl låta sig lockas av falska profeter inom sockersjukans område».

Det kanske finnes skäl att påpeka att det här i landet sedan länge finns en sådan statlig kontroll. Varje läkemedel måste, för att få säljas, registreras i Medicinalstyrelsen, och innan detta kan ske, göres en mycket omfattande utredning om medlets användbarhet vid den eller de sjukdomar,

som det är avsett att användas vid. Denna undersökning göres vid Statens Farmaceutiska laboratoriet och omfattar både medlets farmaceutiska och medicinska ändamålsenlighet. Denna kontroll har visat sig mycket värdefull just för att skydda marknaden mot mindervärldiga eller rent av skadliga preparat. Att detta skulle »inkräkta i viss mån på individens självbestämmanderätt», är det ingen som tycker. Tvärtom måste det anses vara en fördel att man på detta sätt kan förhindra att en del mindre nogräknade företag utnyttjar den sjukas ofta nedsatta omdöme när det gäller »undermediciner» som, även om de inte skadar patienten, kan fördröja en adekvat och fackmässig behandling.

Stellan Ljungberg

Sommarkoloni

för

Sockersjuka barn

pågår under perioderna

15/6 — 13/7

15/7 — 12/8

Vidare upplýsningar genom
Sekreterare Helge Ljungdell,
Celsiusgatan 4 b Malmö

Diabetesföreningen i Malmö
med omnejd

Allt större krav på hälsokontroll

Om relationerna mellan sjukhus och samhälle talade generaldirektör Arthur Engel, medicinalstyrelsen, vid en konferens med nämnden för internationella hälsovårdsärenden.

Från allmänhetens synpunkt knyter sig det mest aktuella intresset till frågan hur det traditionella sjukhuset skall kunna utnyttjas för att motsvara den enskilda individens behov. Det ständigt stegrade kravet på vård på sjukhus har kanske sin viktigaste grund i samhällets ändrade struktur. Koncentration av befolkningen till tätorter genom bondesamhällets omvandling fortgår alltjämt. Familjen uppluckras genom att dess medlemmar, även modern, arbetar utanför hemmet. Därför kan man inte längre ta hand om åldringar och sjuka i hemmen utan vill överlämna dem till institutionell vård.

Ett område där samhället som sjukvårdens målsmän känner be-

hov av förbättringar är eftervården. Med de starkt förkortade vårdtiderna på sjukhusen och då hemmen ofta så föga är ägnade att överta vården under konvalescensen, reses med fog krav på en ordnad konvalescentvård som omedelbart komplement till sjukhusets motiverat.

Starkast framträder emellertid i många länder — bl. a. i Sverige — krav från allmänhetens sida på konsultativ sjukvård vid sjukhusens specialistmottagningar. Enligt min mening bör allmän läkarvård som regel inte höra till de tjänster som sjukhuset bör lämna inom sin öppna vård. Endast för de minsta, icke specialiserade sjukhusen, kan ett avsteg från denna regel vara verksamhet.

Det torde inte vara tvivel underkastat att hälsokontroll i en eller annan form kommer att få en mycket framskjuten plats i det framtida samhällets hälsovårdsorganisation. Det kan gälla tidig diagnostik eller en ren konditionsundersökning. Hälsokontrollen av den första typen är ett viktigt led i kampen mot de kronisk-sociala sjukdomarna som sockersjuka, ledgångsreumatism och åderförkalkning om vilka man vet att det t. o. m. före den för individen märkbara sjukdomsdebuten finns en latensperiod, en frist under vilken hälsovårdande åtgärder kan sättas in med hopp om att nå resultat. Också hälsokontroll med hänsyn till cancer är betydelsefull. Ifråga om konditionsundersökningar föreligger inom arbets- och sportmedicinen ett betydande intresse och det har särskilt framhållits att sådana undersökningar är

speciellt påkallade under medel-
åldern.

I vilken omfattning sjukhusen
bör tillgodose dessa samhällsintres-
sen kan diskuteras. Enligt min men-
ning bör hälsokontrollen förläggas
till organ utanför sjukhuset och
dess resurser endast tas i anspråk
för specialbetonade utredningar.

En modern gren av hälsovården
är hälsofostran. Sjukhuset har sto-
ra möjligheter att lämna sådan
fostran både åt ineliggande pa-
tienter och åt det ambulatoriska
klientelet.

RÄTTELSE

*Ekonomiföreståndarinnan Ulla Sablén
har bett oss påpeka att hennes utom-
ordentliga översikt om diet i nr 5/58 var
gjord efter en idé från American Diabe-
tes Association i USA.*

LIVSMEDEL

för

DIABETIKER

Osockrad Lingonsylt, Osockrad
blåbärssylt, Osockrade safter av:
Svart Vinbär, Blåbär, Lingon,
Nypon, Citron, Äppelmust, Mar-
melad passande diabetiker. Soc-
kerfritt bröd, Tyskt diabetic-
bröd. Osockrad kex. Skorpor av
glutenmjöl, Glutemjöl. Sojabö-
nor och sojabönsmjöl. Sojabönan
är rik på äggvita som är full-
värdig, kolhydratfattig.
Bryggerijäst, Vetegroddar, skum-
mjölkspulver, Bönskalsthé, Blå-
bärsblad m. m.

REFORM - BODEN

Drottninggatan 97 - Tel. 32 25 26
(vid Observatorielunden 200 mtr
från Odenplan) Stockholm

E

tt betydande försöksarbete vid Novo's
forskningslaboratorier i förening med
en omfattande klinisk prövning vid
Hvidøre Hospital har givit till resultat
de tre nya värdefulla insulinpreparaten

Insulin Novo Semilente

Insulin Novo Lente

Insulin Novo Ultralente

Ombud: FERROSAN

**NOVO
INDUSTRI A/S**

Sven Norberg

Avdelningschefen *Sven Norberg* avled den 6 febr. i Göteborg. Han var född i Göteborg 1892 och kom 1916 till Försäkrings AB Atlantica som chef för dess haveriavdelning. På denna post kvarstod han tills han 1958 avgick med pension. Han ägnade mycket stor tid åt arbetet inom De sockersjukas förening, numera Diabetesföreningen. Sålunda var han med och bildade Göteborgsavdelningen och blev sedermera, då Riksförbundet tillkom, dess ordförande och utsågs vid sin avgång från denna post till förbundets förste hedersordförande. Icke minst genom hans insatser tillkom föreningens sommarkoloni vid Hällungen.

Karl-Eric Bergström

Efter långvarig sjukdom avled i sitt hem den 3 febr. *Karl-Eric Bergström*.

Bergström tillhörde i högsta grad den aktiva ungdomens skara. Under åren 1942—1950 var han ordförande i Karlskoga SDUK och var dessutom kretsordförande i SSU. Han var på sin tid idégivare och ordförande i »Ungdomens parlament». Han var också under en tid ordförande i Karlskoga sociala ungdomsråd, var med och tog initiativ till yrkesskolan och maskinfackskolan.

Vi i Diabetesförbundet minns honom som eldsjälens och nydanarens. Hans stora insats som riksbudsman och hans stillsamma och försynta väsen kommer vi att bevara i våra minnen.

INJEKTIONSTILLBEHÖR

*kan Ni sedan några år köpa till reducerade priser genom
Eskilstuna Sockersjukeförening*

Spetsar nr 16, 17, 18 och 20	Kr. 3: 50 / duss.
Sprutor 1 cc	» 4: 75 / styck
» 2 cc	» 5: 25 »
Leopoldfodral av stål, som passa både 1 cc o. 2 cc »	9: 25 »

Porto tillkommer

Beställ direkt från

ESKILSTUNA SOCKERSJUKEFÖRENING

Postbox 97

ESKILSTUNA 1

Postgiro 46 88 57

KARLSKRONA

Intressant föredrag om sockerundersökning vid skärmbildningen

Att sockerundersökningen i Blekinge mottagits med det största intresse fick de till 90-talet församlade åhörarna belägg för vid Blekinge läns Sockersjukeförenings möte, då chefen för centralkommittén för socker- och skärmbildningsundersökningen i Blekinge, överstelöjtnant G. Hainer, gav en utförlig redogörelse för de hittills föreliggande resultaten. På grund av sjukdom var doktor Scherstén förhindrad närvara, varför hans föredrag om den nya tablettbehandlingen kommer vid ett senare tillfälle.

Ordföranden Y. Stranke, hälsade föredragshållare och publik välkomna och efter det duon Wessman och G. Johansson inlett med vacker musik på fiol och piano höll överstelöjtnant Hainer ett väldisponerat föredrag. Medicinalstyrelsen hade inget att erinra mot den planerade sockerundersökningen, men betonade att det inte fick försena skärmbildningsundersökningen, sade hr Hainer, men man insåg snart att ett glädjande intresse fanns inte bara för sockerundersökningen utan även för skärmbildningsundersökningen, då man fann myndigheternas förståelse att värna medborgarnas hälsa i och med undersökningen av förekomsten av två sjukdomar, ja t. o. m. tre undersökningar, då det fr. o. m. i år tas två plåtar vid skärmbildningen, även en plåt av hjärtat tages. Krafter är i rörelse för att en undersökning skall omfatta alla

organ i kroppen. Patrullen för sockerundersökningen består av två personer, som hinner med mellan 50 och 60 per timma.

Att undersökningen är ytterst värdefull står utom allt tvivel, framhöll hr Hainer, då den medicinska vetenskapen får en värdefull bild för den fortsatta forskningen. Hittills har omkring 22.000 personer undersökts, där man funnit 344 nya fall av sockersjuka, vilket är 2,2 proc. Sedan undersökningen i Tving avslutats står Karlskrona i tur. Över 90 proc. har hörsammat kallelserna.

Ordföranden tackade hr Hainer för det utmärkta och väl framförda föredraget och uttryckte förhoppningen, att invånarna i återstoden av Blekinge skulle visa samma intresse, som hittills visats i de undersökta kommunerna för den värdefulla sockerundersökningen samt att Blekinge som ett föregångslän skulle inspirera samtliga landsting i hela landet om att gå i författning om obligatorisk sockerundersökning av hela svenska folket till gagn för den medicinska forskningen för bekämpandet av en bland våra största folksjukdomar i Sverige.

Kassören meddelade i en rapport att de flesta ansökningar om bidrag från kommuner hade bifallits, vilket tacksamt fördes till protokollet. Hr Bengt Åhlund framförde sitt tack till föreningen för hans dotters vistelse på koloni för sockersjuka barn och rekommenderade andra att söka för vistelse nästa sommar, där den bästa vårdnaden förekommer och barnen får den bästa sommarferie.

HÄSSLEHOLM

Diabetesföreningen i Hässleholm m. o. hade den 30/11 kallat sina medlemmar och intresserade för sockersjukas problem till en sammankomst i Osby. Det vackra höstvädret medverkade till en sämre anslutning än väntat dock hade medlemmar från Hässleholm, Röke, Örkelljunga och Osby infunnit sig.

Föreningens ordförande fanjunkare Folke Thynell höll ett anförande om vad som förekom vid årets riksstämma i Malmö och i övrigt om såväl förbundets som föreningens arbete för forsknings- och socialmedicinsk verksamhet. Efter anförandet följde en demonstration om sjukvårdsmateriel med särskild uppmärksamhet på injektionspistolen Helios, som alla som prövat den prisar. Därefter följde demonstration av sockerfria livsmedel som välvilligt ställts till förfogande av Lydens Livsmedel i Hässleholm och Alfr. Johnssons Specerier, Osby.

Den ungerske trollkonstnären Geörgy Juhasz underhöll de närvarande och frapperade med sin fingerfärdighet. Ett samkväm avslutade sammankomsten.

GÄVLE

Föreningen för sockersjuka i Gävle höll den 18/11 möte på restaurang Wårdshuset. Cirka 50

medlemmar var närvarande. Föreningens ordförande, revisor Ewert Hultqvist, lämnade en utförlig rapport från Svenska Diabetesförbundets riksstämma i Malmö den 24—26 maj.

Medlemsantalet är f. n. 86 betalda avgifter, vilket är 20 st. fler än i fjol och med tanke på att en hel del medlemmar flyttats över till den i fjol nybildade klubben i Sandviken har en avsevärd ökning skett under året. Då diabetikernas antal i Gävle med omnejd är 500—1.000 stycken beslöts att intensifiera medlemsvärvningen. Detta skall bl. a. ske genom att till samtliga nyupptäckta diabetesfall dela ut en broschyr av dr Yngve Larsson »Hur man skall klara sin sockersjuka». Vidare skall en presentationsskrivelse om förbundets och föreningens arbete utformas och läggas ut på samtliga läkarmottagningar i staden.

Årsavgiften för det kommande året fastställdes till kr. 10: — inkl. prenumeration på Diabetes. En valberedning om tre personer tillsattes för att förbereda de kommande årsmötesvalen.

Styrelsen fick i uppdrag att an hålla hos Diabetesförbundet, att den tar kontakt med Kungl. Arbetsmarknadsstyrelsen för att göra det känt bland landets tjänstemän på arbetsförmedlingarna vad diabetes verkligen är och att en välskött diabetes på intet vis utgör hinder för en fullgod arbetsinsats.

Vidare bestämdes att styrelsen i början på nästa år skulle tillskriva taxeringsmyndigheterna beträffande de sockersjukas fördyrade levnadskostnader samt att den även skulle ta personlig kontakt med

taxeringsintendenten i Gävleborgs län.

Efter mötet serverades kaffe, the och smörgåsar, varefter vidtog en demonstration av sockerfria matvaror och konfektyrer. En speci- och en fruktaffär bidrog med förnämliga kollektioner och medlemmarna lät sig väl smaka på bröd, marmelader, juicer, muster, choklad, karameller m. m., som firmorna frikostigt bjöd på. Toppunkten var, när deltagarna trakterades den utsökt välsmakande diabetikerglassen.

HÄLSINGBORG

Kullabygdens diabetesförening höll nyligen årsmöte i Röda korsets lokal. Till ordförande för 1959 omvaldes fru Hildur Lesseman och i övrigt valdes till styrelse fru Hildur Nilsson, fru Inga Jönsson och Ella Hult. Till revisorer valdes fröken Sigrid Andersson och hr Oskar Nilsson. Efter anförande av ombudsman Paul Gröön om aktuella arbetsuppgifter vidtog ett trevligt samkväm, varvid två av förbundets filmer visades, »Urinanalys vid diabetes» och om »Göteborgsföreningens sommarkoloni vid Hällungen».

ÄNGELHOLM

Svenska Diabetesförbundet hade inbjudit allmänheten till ett möte om sockerjukan eller, som det också kallas, diabetes. Docent Gunnar Engleson, Lund, höll föredrag som han betitlat »Moderna behandlingsmetoder i diabetes». Efteråt höll ombudsman Paul Gröön ett anförande. Man beslöt bilda en diabetesförening för

Ängelholm med omnejd. Till intimerstyrelse valdes hr Pelle Ramstedt, Vejbystrand, fru Anna-Stina Tengvall, Ängelholm, och fröken Gunvor Ahlqvist, Ängelholm. Nästa möte hålles i mitten av februari, vilket kommer att utannonseras.

VÄSTERÅS

Västerås sockersjukeförening har hållit försäljning i Aseas hembygdsgård. Programmet upptog musik av spelmanslaget under ledning av W Malmberg, sång av Mona Grain samt av husmodersföreningens sångkör under ledning av fru Birgit Norrman. De glada husmödrar som spexade väckte stort jubel. Mellan de olika programpunkterna pågick försäljning av vackra handarbeten, förfärdigade eller skänkta av föreningens damer. Vidare medverkade socialdemokratiska kvinnoklubbens musikcirkel samt glädjespridarna Acke Goffrich, Sigge Söderström och Kurt Sköldström.

ESKILSTUNA

En ökning i de sockersjukas antal har under senare år varit märkbar. Denna beror antagligen på att sockersjuka kvinnor numera med mindre risk kan föda barn och dessa blir i regel också friska. Dock finns det en ärftlig komponent i sjukdomen, som, då den uppträder, oftast kan konstateras tidigare i släkten. Av enäggstvillingar får i 50 proc. den andre sjukdomen om den ene har den.

Dessa och andra för den sockersjuke väsentliga fakta redogjorde dr Anna Greta Malmström

för på Eskilstuna Sockersjukeförenings upplysningsmöte i NTO-lokalen.

ÖRNSKÖLDSVIK

Norra Ångermanlands diabetesförenings höstmöte har hållits i Folkets hus. Föreningens sekreterare, civilingenjör Bertil Nycander, berättade härvid om den internationella diabeteskongressen i Düsseldorf i somras. Av redogörelsen framgick bl. a. att världens läkare med hänsyn till risken för s. k. senkomplikationer nu återgått till en sträng diet för de sockersjuka. I samband härmed omnämndes också att undervisningen för diabetikerna och deras anhöriga i dietfrågor är betydligt bättre organiserad i andra länder än i Sverige. Kvacksalveriet var också en allvarlig fråga, som berördes ingående. Genom att insulininjektionerna och dieten är ganska besvärliga och dyrbara för diabetikerna, verkar det som om det är lätt för mindre nogräknade personer att locka dem på avvägar från den av läkaren rekommenderade behandlingen. Till och med dödsfall hade inträffat på grund härav.

Av den vetenskapliga sektionens många läkarföredrag framgick klart att ett intensivt och målmedvetet forskningsarbete pågår över hela världen för de sockersjukas bästa.

Herr Ture Wallin roade de närmare 40 närvarande med historier framförda på bygdemål. Till kaffet bjöd hr Persson i Konfektyrcentralen på en ny ypperlig glace, som är speciellt avsedd för diabe-

tiker och andra personer som måste knappa in på kalorierna i kosten.

SUNDSVALL

Sundsvallsortens Diabetesförening har hållit möte på W:6 A-sal i Sundsvall. Ett 80-tal personer hade mött upp till sammankomsten, där överläkaren vid medicinska avdelningen vid länslasarettet i staden, docent Sven Johnson talade om sockersjuka och dess behandling. Docent Johnson framhöll att man börjat gå ifrån den fria kosten för att i stället hålla en något strängare diet samtidigt om man inskränkt på insulininjektionerna. Han demonstrerade även medel varigenom man själv skall kunna prova utfallet av socker i urinen.

NORRKÖPING

De sockersjukas förening i Norrköping höll ett välbesökt möte på Hemgården med riksdagsledamoten och ordföranden i de sockersjukas rikssammanslutning Nancy Eriksson samt ombudsman Paul Gröön, likaså från förbundet, som talare.

Hr R. Ohlsen lämnade en utförlig rapport från Diabetesförbundets riksstämma i Malmö och erinrade om att en stiftelse med avsikt att skapa en fond för forskning angående sockersjukan bildats. Donationer, insamlade medel m. m. torde samlas i denna fond. Sedan en del interna frågor behandlats, höll fru Nancy Eriksson ett verkligt intressant och medryckande föredrag om de sockersjuka många och stora problem. Talar-

innan efterlyste större förståelse och mer kunskap härom från allmänhetens och de sjukvårdande myndigheternas sida. Åhörarnas hjärtliga applåd underströks i ett tacktal, vari betonades lokalföreningens känsla av verkligt stöd för framtiden i sin riksordförande.

SÖDERTÄLJE

ABF-information och läkareföredrag hos de sockersjuka

Under stor tillslutning höll De sockersjukas förening sitt möte i Ungdomsgården. Efter mötesförhandlingar lämnade hr Qvarfort från ABF en information om ABF:s verksamhet och läste en del dikter av Stig Dagerman.

Docent Yngve Larsson från Kronprinsessan Lovisas barnsjukhus höll ett mycket intressant föredrag över ämnet »Behandlingsproblem vid sockersjuka», där han särskilt tryckte på den psykologiska behandlingens värde och genom lättfattliga skisser och diagram visade, hur man skulle uppnå balans i fråga om blodsockervärdena genom lämplig diet och medicinering. Docent Larsson avtackades av ordf., och medlemmarna instämde med spontan applåd. Vid ett samkväm efter mötet serverades kaffe och »Täljeflickorna» underhöll medlemmarna med sång och musik. Deras energiske ledare har all heder av framförandet.

TROLLHÄTTAN

Föreningen för Sockersjuka i Trollhättan med omnejd har haft sin traditionella julfest på Högbo Taverna, och till årets fest hade

samlats ett rikt antal både medlemmar och icke medlemmar. De vuxna bjöds på supé och barnen fick dricka med våfflor och smörgås. En hel del trevlig underhållning bjöds även. PE-PE:s trio svarade för dansen och bjöd på underhållningsmusik, och fröken Berit Antonsson lät höra sin utmärkta röst i ett par sångnummer. Syskonen Lönn från Sjuntorp tog publiken med storm, och särskilt lille Ragnar Lönn fick många hjärtliga applåder för sitt trevliga uppträdande. Syskonen Lönn hade också en utmärkt pianist som ackompanjator. Vidare uppträdde Knut Hurtig i ett par uppskattade nummer. Det var en mycket trevlig afton och humöret var hela tiden gott.

BORÅS

Borås diabetesförening har hållit ett mycket välbesökt möte på Park Hotell. Man började med sedvanliga mötesförhandlingar, vilka leddes av ordf. Karl Flodén. Han lämnade också en kort rapport från den av honom i maj bevästade rikskonferensen i Malmö, vars diabetesförening samtidigt firade sitt 15-årsjubileum. På konferensen hade bl. a. bildats en understödsfond, vilken så småningom kommer att lämna bistånd åt behövande sockersjuka.

På uppdrag av kommittén för den pågående utredningen om kostnadsfria och prisnedsatta läkemedel till sockersjuka utlämnades ett antal frågeformulär för komplettering.

Härmed var den mera allvarliga delen av höstmötet avklarad,

och under ledning av styrelseledamoten stationsmäst. Lambert Wetterlund vidtog auktion, där buden blev både många och goda. Länkarnas mandolinorkester medverkade med pigg och trevlig musik och dessutom framträdde välkände Calle Englund med sitt dragspel och drog en del glada historier. Kaffe och té serverades, och kvällen förflöt på sedvanligt trivsamt sätt.

Så här kul var det i Malmö.

MALMÖ

Malmö med omnejd diabetesförening har en mycket livaktig damklubb, skriver Kvällsposten, och det var inte minst dessa flitiga damers förtjänst att föreningens julfest i HSB-salen blev så lyckad. Handarbeten i långa rader, dukar, kuddar, koftor och andra stick-saker lockade till julklappsköp och i tombolan var det en stadig åtgång på lotter. Glädjande, då de inflytande slantarna behövs i det omfattande arbete för sockersjuka barn, som doc. Gunnar Engleson och disp. Hugo Svanberg står i spetsen för.

Medan de äldre skockade sig vid kaffeborden och vid julklapps-

disken, dansade glyttarna in julen. Fru Britt Engleson var med i dansringen tillsammans med barnen Rikard, Karja och Ingrid och fru Ingrid Nilsson raskade över isen tillsammans med Bo och Gunilla. Syster Majken Ström, förestånderska vid sommarkolonien i Höllviksnäs, träffade många av sina små skyddslingar, nu kanske en aning vinterbleka om nosen, men hon lovade att det skulle bli annat av bara sommaren kommer med sol.

Fruarna Elsa Trulsson, Elsa Berg, Margit Ohlsson, Dagny Ahlin, Emma Carlsson, Olga Persson, Anna Kjærkner, Dagny Landber, Anna Svensson, Raja Lagerkvist och Anna Nordling fick sitt tack för trägen sy- och stickflit, men det fanns även arbetsamma herrar. Herrarna Ljungdell och Karl Nilsson hade det jobbigt med försäljning av alla läskdrycker som gick åt för att svalka törstiga julindansare som Alvar och Majken Runehall, fru Sigfrid Svensson och fru Ingrid Kvant.

I en paus uppenbarade sig Lucia, det var Ulla Kjærkners anlete som strålade under en lika strålande ljuskrona, och i släptåget hade hon ett knippe tärnor. En ovanligt »lealös» häst dök så upp och fick klara av ett dressyrnummer under piskledning av en tjockmagad cirkusdirektör. Ibland verkade det som om det bodde två viljor i den svajiga hästkroppen och när det var som mest knepigt för bakdelen att följa med i frambenssvängarna skrattade kusinerna 7-åriga Kim Ohlsson, 2-åriga Kerstin Ohlsson och 6-åriga Håkan Ohlsson så att de kiknade.

Mammorna, Elly Ohlsson och Ing-Britt Ohlsson hade heller inte långt till skrattårarna.

SUNDSVALL

— Det är nu ett år sedan Sundsvallsortens Diabetesförening bildades. Fyra allmänna möten har sedan dess hållits och medlemsantalet har stadigt ökat. Emellertid finns fortfarande ett mycket stort antal sockersjuka i distriktet, som är varmt välkomna som nya medlemmar.

Det är föreningens energiske ordförande, hr C. A. Byrén, som yttrar detta vid ett samtal och i fortsättningen understryker att föreningens möten i hög grad präglas av upplysning och råd till de sockersjuka. Till nästa möte har t. ex. föreningen försäkrat sig om docent Sven Johnsson, nyutnämnd överläkare vid medicinska avdelningen på länslasarettet i Sundsvall. Han kommer att hålla ett med stort intresse motsett föredrag. Tidigare har dr Bertil von Porat hållit ett intressant och lärorikt anförande. Men lika ofta förekommer också roande underhållning, kaffeservering, film m. m.

Det är ännu så länge svårt för att inte säga omöjligt för en diabetiker att få ordinarie tjänst inom stat och kommun. Varför skall myndigheterna vara mera avogt inställda än den privata arbetsgivaren i dylika fall?

— Ja, beträffande myndigheterna finns även flera andra önskemål, säger hr Burén. Ett, som redan tillgodosetts i Blekinge, är t. ex. att i samband med allmän skärmbildsundersökning även taga prov

för att konstatera om symptom på sockersjuka föreligger.

— Ett annat önskemål är speciella vårdavdelningar för diabetiker på sjukhusen. Och varför inte en särskild av landstinget avlönad kurator, som är specialutbildad för just de sockersjuka. Det föreligger faktiskt ett stort behov i det avseendet, säger hr Burén. Läkarens tid är nog alltför upptagen för att han skall kunna ägna varje sockersjuk patient all den tid, som bör gå åt för att sätta sig in i dennes privatliv, matvanor, arbetsförhållanden o. s. v. på det sätt som är önskvärt. Man kommer härvid osökt in på önskemålet att den sockersjukes närmaste anhöriga också får så stor kunskap som möjligt om sjukdomens karaktär och behandlingen i just det aktuella enskilda fallet.

ÖREBRO

Diabetesföreningen i Örebro bedriver ett energiskt arbete för att skaffa pengar till forskning om sjukdomen, kolonivistelse för barn och hjälp åt gamla. Här liksom på övriga platser i landet höll föreningen basar. Tillslutningen blev över förväntan stor, och eftersom åtskilligt av vad som såldes var skänkta varor, torde föreningen få en god slant över till ovan uppskattade ändamål.

Utom försäljning och auktion var det lotterier, gottbord, kaffeservering och fiskdamm. En vaccher luciatablå framfördes med Monika Blomqvist som ljusdrottning, och i övrigt förekom sång och musik. Tora Norén och Vera Björn sjöng till cittra och Inger

Nilsson och Kristina Johansson spelade dragspel respektive gitarr och sjöng trevligt till. Hälsningstalet hölls av ordföranden hr Rolf Karlsson.

JÖNKÖPING

På bilden ovan är lokalföreningens styrelse samlad, stående fr. v. ordföranden H. Rubinstein samt hrr K.-A. Larsson och F. Hellstrand, sittande fr. v. fruarna Maja Stina Ohlström, Karin Hedstedt samt förbundsordf. Nancy Eriksson.

Diabetesföreningen i Jönköping m. o. hade den 5 dec. 1958 samkväm på Sandemans konditori.

Anslutningen var god. Ordf. öppnade mötet och riktade en särskild välkomsthälsning till kvällens gäst, riksdagsledamoten och Svenska Diabetesförbundets ordf. Nancy Eriksson. Efter att en del frågor på dagordningen genomklubbats, framträdde förbundsordf. Nancy Eriksson, som berörde i ett uppskattat anförande, de mest vitala frågorna för diabetiker. Hon meddelade bl. a. statsmakternas inställning till en del aktuella frågor, såsom att utredning om rabatter för diabetiker på kostnader för andra mediciner

än det livsviktiga insulinet, pågår. Ordf. riktade ett tack till fru Eriksson för det innehållsrika och givande föredraget.

Så vidtog kaffesamkväm, varvid frågor ställdes till fru Eriksson, som besvarade desamma. Vidare förekom utlottning av en skänkt docka. Ordf. meddelade att 350 st. lotter från Diabetesförbundet försållts. Vidare fick styrelsen i uppdrag att ordna ett tombolalotteri. Till mötet i februari ställdes i utsikt att få besök av doktor Wang från Norge, då även läkare, som har diabetespatienter, skulle inbjudas.

HÄLSINGBORG

Diabetesföreningen i Hälsingborg med omnejd har haft sin julmarknad i Temperancelokalen. Medlemmarna hade hörsammat kallelsen och lokalen fylldes snabbt av en köpstark publik. Kommersten av skänkta varor gick strålande och styrelsen kunde inräkna en bra vinst till forskningsfonden. Till den höga stämningen bidrog Unga Örnar, Hasse Jacobsson och Freddy Jönsson, vilka avtackades med stormande applåder. Alla bjöds på kaffe med bröd, barnen fick sockerfri glace och läsk och många vandrade hem med fina lotterivinster. Följaktligen en lyckad kväll!

GÖTEBORG

Diabetesföreningen i Göteborg m. o. hade den 7 januari sin traditionella julfest för barnen. Denna gång var festen förlagd till Folksamhusets konferenssal. Ett fyrtiotal barn var närvarande när

dansen kring granen tog sin början till Hildur Utanskogs drag-spelsmusik. Långdansen började vid granen och slutade vid de grant dukade borden i »lilla salen». Här bjöds på läskedrycker och bakelser, allt utan riktigt socker. Sedan var det dans och lekar tills trollkarlen Radloff kom och förtrollade barnen med sina konstner. Jublet visste inga gränser då han tog upp sin talande docka och höll en trevlig konversation med denna. Så kom kvällens ögonblick då barnen åter gick till bords, och fick äta så mycket glass de ville. Glassen var den diabetiker-glass som finns i marknaden (fråga Eder handlande efter den) och att den var god visade åtgången. Till sist kom tomten med en hel

säck klappar, och alla barnen fick julklappar, frukt och ballonger.

Ballongfest, dansfest och kalas vankades det för Lisbeth Johansson, Pia Sander och Reinhold Jonsson jämte närmare 40 andra barn, när Diabetesföreningen i Göteborg med omnejd träffades.

Diabetiker!

— gör som sockersjuka över hela världen, använd **HELINOS** injektionspistol för smärtfri injektion!

- det cylindriska ansättningsstödet spänner huden kring injektionsstället och nålen slås blixtnabbt in till rätt djup — även när det gäller den mest förhårdnade hud.
- kanylen är synnerligen hållfast och kan aldrig lossna av sig själv.
- steriliserbar utan isärtagning.
- vid förslitning behöver endast glascylindern utbytas.
- tättslutande metallbehållare underlättar den hygieniska förvaringen
- enklare att sköta än en vanlig spruta och ger garanterat smärtfri injektion

Godkänd av Sv. Diabetesförbundet
Pris 46:30 inkl. metallbehållare

Säljes genom apotek, sjukvårdsaffärer, Sockersjukas Föreningar eller direkt från

HELINOS AB

Kirurgiska Instrumentfabriken,
SKÄRHAMN.
Tel. Varekil 702 24

DIABETIKER!

NU

finns det **GLUTENSKORPOR** till ett lågt pris i alla välsorterade Reform- och Råkostaffärer av vår kvalitetstillverkning. Om Er affär ej skulle ha dessa — bed dem ringa eller skriva till oss.

DAHLBERGS RÅNTILLVERKNING

Badstrandsvägen 26, Stockholm K
Tel. 50 52 99 - 46 81 47

Adresser
till
Svenska Diabetesförbundets
lokalföreningar

ALINGSÅS

Erland Josefsson, Kungsgatan 50,
Alingsås.

ARVIKA

Helge Söderlind, Källgatan 52, Arvika.

AVESTA

Alf Nygren, Myrgatan 30, Avesta.

BODEN

John Ek, Lundagårdsgatan 9 c, Boden.

BORLÄNGE

Harry Tjernberg, Majorsgatan 6 C,
Borlänge. Telefon 145 32.

BORÅS

Karl Florén, Box 6923, Borås.

BOXHOLM

Knut Larsson, Storgatan 32 D, Boxholm.

EKSJÖ

Erik Bergman, Söraby, Medalby.

ENKÖPING

Reinhold Tilling, Kryddgårdsgatan 9,
Enköping.

ESKILSTUNA

Rune Sandberg, Klostergatan 47, Eskilstuna.
Telefon 355 30.

FAGERSTA

Karl-Erik Lejdelin, Dalavägen 46,
Fagersta 2.

FALUN

Carl-Erik Axne, Daljunkaregatan 9 A,
Falun.

GÄVLE

Evert Hultqvist, Eiraplan 6 E, Gävle.
Telefon 16381

GÖTEBORG

Harry Boström, Majstångsgatan 11 F,
Göteborg V. Telefon 24 19 52.

HALLSTAHAMMAR

Bror Axell, Oxelbacksvägen 6, Hallstahammar.

HALMSTAD

Eric Carlsson, Magnus Stenbocksväg. 44,
Halmstad. Telefon 111 46.

HEDEMORA

Emil Arvidsson, Thurbo, Box 4677,
Hedemora. Telefon 350 62.

HUDIKSVALL

Gustav A. Johansson, Stationsgatan 1,
Hudiksvall.

HÄLSINGBORG

Fru Signe Andersson, Mellersta Stenbocks-
gatan 39 B, Hälsingborg. Tel. 166 10.

HÄRNÖSAND

Carl Modig, Bondsjögatan 4 A,
Härnösand.

HÄSSLEHOLM

Folke Thynell, Röingegatan 83,
Hässleholm.

HÖGANÄS

Fru Hildur Lesseman, Humlegatan 14,
Höganäs.

JÖNKÖPING

Herman Rubinstein, Pl 273, Smålands
Taberg. Telefon Jönköping 640 25.

KARLSKOGA

Bo Byman, Postfack 11, Granbergsdal.

KARLSKRONA

Yngve Stranke, Drottninggatan 44,
Karlskrona. Telefon 134 09.

KARLSTAD

Sten Killander, Skagersviksgatan 25,
Karlstad. Telefon 171 75.

KATRINEHOLM

A. K. Nohr, Hemgården B, Katrineholm.
Telefon 143 93.

KIRUNA

Torvald Fessé, Läraregatan 14, Kiruna C.

KRISTIANSTAD

E. Helge Anvåg, Grängsgatan 32,
Långebro.

KRISTINEHAMN

Curt E. Larsson, Karlstadsvägen 26,
Kristinehamn. Telefon 115 84.

KÖPING-KOLSKVA

Lennart Bergström, Hammarvägen 31 B,
Kolsva.

LINKÖPING

Bertil Lind, Ulvåsavägen 2 B, Linköping.
Telefon 478 03.

LUDVIKA

Erik Sandståhl, Magnetbacken 8 A,
Telefon 116 48.

MALMÖ

Gunnar Engleson, Allhelgona Kyrkogata
10, Lund. Telefon 196 16.

NORRKÖPING

Nils Strid, Smedstugugatan 18 A, Norr-
köping. Telefon 357 65.

NYKÖPING

Fritz Wiström, Kråkbergsvägen 8,
Nyköping. Telefon 109 98.

OSKARSHAMN

Åke Danielsson, Storgatan 6, Oskarshamn.

SALA

Gösta Verner, Broddbo.

SANDVIKEN

Hjalmar Elg, Frejgatan 17, Sandviken.

SIMRISHAMN

Tage Olsson, Järrestad 2, Tommarp.

SKELLEFTEÅ

Helge Linder, N:ra Järnvägsgatan 31,
Skellefteå. Telefon 115 07.

STOCKHOLM

Bertil Johansson, Kevingeringen 83, IV,
Danderyd. Telefon 5504 72.

SUNDSVALL

Carl Adolf Burén, Fridhemsgatan 63,
Skönsmon.

SÄFFLE

Birger Stolpe, Calvertsgatan 10, Säffle.

SÖDERHAMN

Rune Olsson, Sysslomansgatan 1, Söderhamn. Telefon 123 86.

SÖDERTÄLJE

Gunnar Maurd, Nygatan 30 A, Södertälje. Telefon 318 14.

TRANÅS

Harald Johansson, Björka, Tranås.

TRELLEBORG

Lennart Lökvist, Hedvägen 174, Trelleborg. Telefon 2901.

TROLLHÄTTAN

Sven Gillberg, Malögavägen 22 B, Trollhättan. Telefon 153 17.

UDDEVALLA

Henry Persson, Anders Knapesväg 1 A, Uddevalla.

UMEA

Åke Holstein, Gust. Garv.gata 10 A, Umeå.

UPPSALA

Sven Durén, Lästmakargatan 1 A, Uppsala. Telefon 420 98.

VÄRNAMO

Gunnar Nygren, Sveavägen 8 A, Värnamo. Telefon 126 61.

VÄSTERVIK

Karl-Erik Johansson, Arabievägen 17, 2 tr, Värnamo. Telefon 118 00.

VÄSTERÅS

John E. Johnsson, Hästhovsgatan 14, Västerås.

ÄMÅL

John Flink, Vassgatan 1, Ämål.

ÅTVIDABERG

John Wessman, Södra Utsiktsgatan 10, Åtvidaberg.

ÖREBRO

Rolf Carlsson, Slussgatan 24 A, Örebro. Telefon 18 54 28.

ÖRNSKÖLDSVIK

Åke Sundh, Nygatan 20, Örnsköldsvik.

ÖSTERSUND

Einar Ansgar, Storgatan 33, Östersund.

**DONATIONSFASTIGHETERNA
SKALL SÄLJAS**

Styrelsen för skolan i Växjö för vuxna synskadade anhåller om regeringens tillstånd att sälja de två fastigheter i Avesta och Fagersta, som skolan samt Svenska Diabetesförbundet fått genom testamente av framlidne fru Ingrid Landberg från Västanfors. Fastigheten i Avesta skall säljas till hennes båda bröder för 360.000 kr. och den i Fagersta för lägst 19.000 kr. Diabetesförbundet har godkänt försäljningen.

Tura Bageribolag

Åsögatan 179 - Stockholm Sö.

Tel. 43 60 20, 43 61 30

Spec.: Osockrat matbröd
Prof. von Vendts dietbröd
Grovt rågrbröd, Finbröd
Kommis, Tyskt bröd
Maltbröd

Gott bröd för alla!

Sötningsmedlet MESON

Förpackningar
och riktpriiser:

Nederlag hos:

Apotekarnes Droghandels AB, Göteborg • Apoteksvarucentralen VITRUM, Stockholm • Kronans Droghandel AB, Göteborg

MESON, det kalorifria sötningsmedlet rekommenderas för diabetiker, dietpatienter, och andra som ordinerats kalorifattig kost.

MESON har många goda egenskaper:

Smakar sött utan bismak
Inget näringsvärde
Oskadligt för diabetiker
Tål kokning, bakning, stekning, konservering och djupfrysning

MESON är 50 gånger sötare än socker. 4 tabletter motsvarar 25 g socker.

Innan tableterna sättes till maten skola de lösas i litet varmt vatten eller mjölk.

Man bör med hänsyn till smaken inte använda starkare lösningar än 0,8 % (alltså ej mer än 64 tabletter i 1 l. vatten.) MESON tillhandahålles på apotek och i färghandeln.

Burkar om 50 tabletter kr. 1.75
Glas om 100 tabletter » 3.25
» » 1000 tabletter » 25.50

SOYOLK

avbittrat sojabönsmjöl. Framstående energigivande köttersättning. Rik å B-vitamin, mineral- och äggviteämnen. Paket å 450 g motsvarar i näringsvärde ca 30 ägg. SOYOLK till såser, majonäser, matlagning och bakning.

JOKO

Dr. Albrechts äkta bulgariska yoghurtkoncentrat JOKO innehåller alla yoghurtens tarmfloraneutraliserande och ämnesomsättningsbefrämjande ämnen. JOKO är fettfri. JOKO drickes med vatten eller råsaft. Härligt uppfriskande.

SPECIALKNÄCKEBRÖD

av fullkorn. - Kolhydratreducerande. 1 skiva motsvarar 4 g kolhydrat. Med dekl. B1- och E-vitaminhalt å förpackn.

Finnes i alla reform- och hälsokostaffärer

Generalagent: **SANFARM-PRODUCTS** Göteborg 6

INSULIN *Vitrum*

Diabetes måste behandlas individuellt, med prövning från fall till fall. Ett av problemen är att välja rätt insulin-sort. Vitrums insulinserie erbjuder ett urval, som täcker behovet i varje enskilt fall. Den omfattar för närvarande

Insulin 40 IE

Insulin 80 IE

Deras effekt inträder inom 1 timme, är maximal 2—3 timmar och avklingar efter 6—8 timmar.

Insulin Special 40 IE

Detta insulin är också snabbverkande. Det är specialrenat och avsett för särskilt insulinkänsliga patienter.

NPH-Insulin 40 IE

Dess effekt inträder inom 1—2 timmar, är maximal 10—12 timmar och avklingar efter 28—30 timmar. NPH-insulin kan blandas i sprutan med vanligt snabbverkande insulin.

Zink-protamin insulin 40 IE

Effekten inträder efter 4—6 timmar, är maximal 12 timmar och avklingar efter 28—30 timmar.

Vitrum började tillverka insulin redan 1922. Den första produktionen har allt sedan dess varit inriktad på att täcka landets behov. Preparatens kvalitet har anpassats till den vetenskapliga utvecklingen. Alla preparat är beredda av rent, kemiskt framställt i Vitrums moderna fabriker.

Vitrum

Göteborgs universitetsbibliotek

6000248828